

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4MCdo/21/2012
Identifikačné číslo spisu:	2105210378
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:2105210378.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov 1/ JUDr. T. X., bytom L., 2/ Ing. O. X., bytom L., proti odporcovi JUDr. Y. S., bytom O., o ochranu osobnosti a zaplatenie nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 10 C 34/2005, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 2. augusta 2010 č.k. 10 C 34/2005-497 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 27. októbra 2011 sp. zn. 23 Co 344/2010, 23 Co 345/2010, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Trnava z 2. augusta 2010 č.k. 10 C 34/2005-497 a uznesenie Krajského súdu v Trnave z 27. októbra 2011 sp. zn. 23 Co 344/2010, 23 Co 345/2010 v časti výroku, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Trnava z 2. augusta 2010 č.k. 10 C 34/2005-497 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súdu Trnava na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Trnava uznesením z 2. augusta 2010 č.k. 10 C 34/2005-497 uložil právnenému predchodcovi navrhovateľov (MUDr. J. X., zomrelému XX.XX.XXXX - pozn. dovolacieho súdu) povinnosť zaplatiť za podaný návrh na začatie konania súdny poplatok v sume 8 364,86 € podľa položky 7b písm. b/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“).

Krajský súd v Trnave na odvolanie právneho predchodcu navrhovateľov uznesením z 27. októbra 2011 sp. zn. 23 Co 344/2010, 23 Co 345/2010 (mimo iného) napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa rozhodol o žiadosti právneho predchodcu navrhovateľov obsiahnutej v odvolaní, ktorou súčasne opätovne žiadal o oslobodenie od súdneho poplatku, pričom Okresný súd Trnava uznesením č.k. 10 C 34/2005-514 návrh navrhovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov zamietol.

Na základe podnetu navrhovateľov 1/, 2/ podal proti označenému uzneseniu okresného súdu a uzneseniu krajského súdu v časti výroku, ktorým potvrdil prvostupňové uznesenie, mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podľa § 243e ods. 1 O.s.p.

v spojení s § 243f ods. 1 písm. b/ a c/ O.s.p., lebo týmito rozhodnutiami súdov bol porušený zákon a vyžaduje to ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, pričom túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Navrhol uvedené uznesenie okresného súdu a v napadnutej časti uznesenie krajského súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. V dôvodoch mimoriadneho dovolania poukázal na to, že pokiaľ v danom prípade okresný súd uznesením z 2. augusta 2010 uložil právnomu predchodcovi navrhovateľov 1/, 2/ zaplatiť súdny poplatok za návrh, konal tak v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch, nakoľko zákonná lehota na vyrubenie súdneho poplatku v zmysle § 13 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch uplynula 31. decembra 2008. Pokiaľ ide o pochybenie krajského súdu, toto spočíva v tom, že potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu bez overenia skutočnosti, či okresný súd vyrobil súdny poplatok v lehote podľa § 13 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, resp. či táto lehota už neuplynula.

Navrhovateľ 1/ sa vo svojom vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu stotožnil s jeho dôvodmi.

Navrhovateľka 2/ ani odporca sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že mimoriadne dovolanie podal včas generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania (§ 243e ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 243f ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenia, ako aj konanie, ktoré predchádzalo ich vydaniu a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je dôvodné.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom mimoriadneho dovolania, ale i v mimoriadnom dovolaní uplatnenými dôvodmi (§ 242 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.). Obligatórne (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Generálny prokurátor namietal, že v danom prípade opomenuli skutočnosť, že lehota na vyrubenie súdneho poplatku už dávno uplynula. Skutkový stav musel byť súdu známy z obsahu súdneho spisu, napriek tomu súdy nevenovali dostatočnú pozornosť plynutiu lehoty podľa § 13 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch a preto nesprávne rozhodli v neprospech navrhovateľa.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona o súdnych poplatkoch poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ (§ 5 ods. 1 písm. a/ zákona o súdnych poplatkoch).

Poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti (§ 8 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch).

Ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví (§ 10 ods. 1 veta prvá zákona o súdnych poplatkoch).

Pre nezaplatenie poplatku prvostupňový súd konanie nezastaví, ak už začal konať vo veci samej (§ 10 ods. 2 písm. a/ zákona o súdnych poplatkoch).

Poplatok alebo doplatok nemožno vyrubiť po uplynutí troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom sa stal splatným (§ 13 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch).

Na konanie vo veciach poplatkov, ak tento zákon neustanovuje inak, platí primerane Občiansky súdny poriadok (§ 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch).

Na počítanie lehôt podľa tohto zákona sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (§ 14 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch).

V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že právny predchodca navrhovateľov podal na súde prvého stupňa návrh na začatie konania 11. mája 2005. Súčasťou tohto návrhu bola aj žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov, ktorej Okresný súd Trnava vyhovel uznesením z 9. decembra 2005 č.k. 10 C 34/2005-32. Takto priznané oslobodenie od súdnych poplatkov následne Okresný súd Trnava uznesením z 11. júna 2007 č.k. 10 C 34/2005-313 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 21. augusta 2007 sp. zn. 24 Co 181/2007 právnenému predchodcovi navrhovateľov odňal so spätnou účinnosťou. Uznesením z 2. augusta 2010 č.k. 10 C 34/05-497 Okresný súd Trnava uložil právnenému predchodcovi navrhovateľov zaplatiť súdny poplatok za návrh v sume 8 364,86 €. Na odvolanie právneho predchodcu navrhovateľov Krajský súd v Trnave uznesením z 27. októbra 2011 sp. zn. 23 Co 344/2010, 23 Co 345/2010 (o.i.) posledne citované uznesenie okresného súdu potvrdil.

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností sa dovolací súd stotožnil s názorom generálneho prokurátora, že v prejednávanej veci sa súdny poplatok za návrh stal splatným 11. mája 2005 (§ 5 ods. 1 písm. a/ zákona o súdnych poplatkoch) a preto v zmysle cit. ustanovenia § 13 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch zákonná lehota na vyrubenie súdneho poplatku uplynula 31. decembra 2008. Uplynutím tejto zákonnej trojročnej lehoty súd už nemal právne opodstatnenie vyrubiť právnenému predchodcovi navrhovateľov súdny poplatok, na čom nič nemení ani skutočnosť, že uznesením Okresného súdu Trnava z 11. júna 2007 č.k. 10 C 34/2005-313 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 21. augusta 2007 sp. zn. 24 Co 181/2007 bolo právnenému predchodcovi navrhovateľov odňaté oslobodenie od súdnych poplatkov spätne od podania návrhu na začatie konania (viď tiež v obdobnej veci uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. mája 2013 sp. zn. 1 MCdo 6/2012).

Z uvedeného vyplýva, že právne závery súdov oboch stupňov, na ktorých založili rozhodnutie o povinnosti právneho predchodcu navrhovateľov zaplatiť súdny poplatok za návrh, nie sú správne. Opodstatnený je preto názor generálneho prokurátora, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu a napadnutá časť rozhodnutia krajského súdu spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie okresného súdu a rozhodnutie krajského súdu v napadnutej časti podľa § 243b ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 3 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 243d ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.